

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: T. P.,
bytem X
proti

žalovanému: Krajský úřad Olomouckého kraje,
se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 10. 12. 2018, č. j. KUOK-126816/2018, sp. zn. KÚOK-113526/2018/ODSH-SD/7658,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

- 1. Včas podanou žalobou doručenou Krajskému soudu Ostrava, pobočka v Olomouci dne 26. 2. 2019 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného úřadu ze dne 10. 12. 2018, č. j. KUOK 126816/2018, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Prostějova (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 27. 9. 2018, č. j. PVMU 127285/2018.
- 2. Žalobce se měl dne 16. 5. 2018 dopustit nedbalostního přestupku, jelikož překročil nejvyšší dovolenou rychlost ve městě Prostějov o 12 km/h. Tímto přestupkem měl

žalobce ohrozit bezpečnost a plynulost silničního provozu. Správní orgán I. stupně nařídil ústní jednání na den 21. 8. 2018. Žalobce zažádal dne 17. 8. 2018 správní orgán o zaslání podkladů pro rozhodnutí, na které správní orgán prvního stupně nereagoval. V den konání ústního jednání, tedy 17. 8. 2019, byla správnímu orgánu doručena žalobcová omluva z ústního jednání z důvodu zahraniční dovolené a žádost o přesunutí ústního jednání. Tuto omluvu vyhodnotil správní orgán I. stupně jako nikoliv řádnou a včasnou a rozhodl v nepřítomnosti žalobce o jeho vinně.

3. Správní orgán I. stupně rozhodl o vině žalobce dle ust. § 125c odst. 5 písm. g) zák. č. 361/2000 S, o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“) a vyměřil mu pokutu ve výši 1 500 Kč podle ustanovení § 35 písm. b) zákona č. 250/216 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč dle ustanovení § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a vyhlášky č. 520/2005 Sb.
4. Proti tomuto rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce dne 17. 9. 2018 blanketní odvolání s tím, že bude v náležitě lhůtě doplněno. Dne 21. 9. 2018 vyzval správní orgán I. stupně žalobce, aby ve lhůtě 5 dnů doplnil své odvolání. Dne 21. 9. 2018 ve 12:15 hodin se žalobce dostavil ke správnímu orgánu prvního stupně, aby nahlédl do spisu dle § 38 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Bylo mu však sděleno, že oprávněná osoba již není na pracovišti a své spisy má na základě zákona GDPR uzamčené, tj. není možné se ke spisům dostat a umožnit žalobci nahlédnutí do spisu. V doplnění odvolání žalobce tuto skutečnost uvedl. Žalovaný shledal postup správního orgánu prvního stupně za správný a odvolací důvody žalobce za neodůvodněné.

II. Žaloba

5. Žalobce především uvedl, že dne 16. 9. 2018 podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně blanketní odvolání. V pracovních hodinách dne 21. 9. 2018 se osobně dostavil ke správnímu orgánu I. stupně a dle § 38 správního řádu požádal o nahlédnutí do spisu. Nahlédnutí do spisu mu odmítnuto na základě údajné ochrany dat GDPR a nepřítomností příslušného referenta. Žalobce tuto skutečnost dne 25. 9. 2018 sdělil správnímu orgánu I. stupně, přičemž i podal stížnost na postup šetření a hrubé porušení správního řádu správním orgánem I. stupně. Jeho stížnost byla shledána jako neoprávněná, postup správního orgánu I. pak jako správný.
6. Žalobce namítal, že mu v důsledku jednání správního orgánu I. stupně bylo upřeno právo nahlédnout do spisu, seznámit se s ním a v konečném důsledku řádně odůvodnit své odvolání. Dle názoru žalobce jsou důvody správního orgánu I. stupně účelové, neboť se řádně prokázal občanským průkazem, a tudíž hovořit o možném porušení GDPR. Nebyl-li na pracovišti přítomný příslušný referent, měla za něj být sjednána náhrada. Žalobce odkázal na rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje č. j. 160972/2011/KUSK-DOP/HOL, dle kterého *musí správní úřad, kde se spis nachází, umožnit oprávněným osobám umožnit nahlédnutí každý pracovní den, kdykoliv v průběhu pracovní doby a v době nepřítomnosti osoby je nutné zajistit její náhradu a zajistit okamžité zpřístupnění spisu*. Žalobce shrnuje, že mu v důsledku

jednání prvoinstančního orgánu byla znemožněno se právně bránit a došlo k porušení jeho práv dle § 38 správního řádu.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný především uvedl, že žalobce nebyl zkrácen na svých procesních právech. Žádosti žalobce o zaslání spisu nemohlo být vyhověno, neboť účastník řízení nemá nárok na zasílání kopie spisu poštou (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 18. 4. 2007, č. j. 6 As 34/2006-60). Žalobce měl právo nahlédnout do spisu již při ústním jednání, ke kterému se bez řádné omluvy nedostavil. Žalobci pak nic nebránilo se telefonicky domluvit na nahlížení do spisu, přičemž této možnosti nevyužil a na úřad dorazil až v době, kdy zde nebyl žádný příslušný referend s přístupem ke spisu. Žalovaný označil postup žalobce za obstrukční s tím, že jeho nečinnost nemůže být kladena za vinu správnímu orgánu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

8. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
9. Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
10. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
11. Soud k věci uvádí, že právo nahlížet do spisu představuje jedno ze základních práv účastníka řízení a slouží k zajištění ústavně zaručeného práva vyjádřit se ke všem prováděným důkazům dle čl. 38 Listiny základních práv a svobod. V širším kontextu představuje jednu ze záruk spravedlivého procesu.
12. Podle § 38 odst. 1 věty první správního řádu: „*účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci (§ 73)*“. Podle § 38 odst. 4 správního řádu platí, že: „*s právem nahlížet do spisu je spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho částí*“.

13. Toto ustanovení však nelze vykládat natolik extenzivně, že příslušný správní orgán musí na žádost účastníka řízení sám pořizovat kopie spisu a zasílat je žadateli, ať už pomocí poštovních doručovacích služeb či na zvolenou e-mailovou adresu. Obdobné závěry formuloval NSS v rozsudku ze dne 23. 6. 2011, č. j. 5 As 16/2011-106: „*k povinnosti zaslat kopie listin ze správního spisu účastníkům řízení se již tento soud vyjadřoval v rozsudku č. j. 2 As 9/2008 - 77 dne 13. června 2008, od jehož závěrů není důvodů se odklonit ani v nyní projednávané věci, i když byly učiněny ke správnímu řádu, zákonu č. 71/1967 Sb. Podle správního řádu, zákona č. 500/2004 Sb., jeho § 38 odst. 4, s právem nahlížet do spisu je spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části, nikoliv však právo, aby správní orgán kopie účastníku řízení zasílal.*“ V této souvislosti lze odkázat i na rozsudky zdejšího soudu ze dne 17. 1. 2017, č. j. 29 Af 1/2015-228 ze dne 28. 11. 2019, č. j. 73 A 18/2018-43. V posuzované věci soud neshledal důvod se od těchto závěrů odklonit. Právo nahlížet do spisu a činit si z něj kopie je tedy spojeno s aktivitou žadatele a není možné po správním orgánu žádat, aby tuto procesní aktivitu účastníka řízení nahrazoval nad rámec svých zákonem vymezených povinností. Odmítnutím zaslání kopie spisového materiálu tedy nebyl žalobce zkrácen ze strany správního orgánu prvního stupně na svých procesních právech.
14. Žalobce dále namítal, že mu bylo znemožněno se seznámit se spisovým materiálem poté, co se ve 12:15 h dne 21. 9. 2018 (v pracovní den, v úřední hodiny správního orgánu I. stupně) osobně dostavil ke správnímu orgánu I. stupně a žádal umožnění nahlížení do spisu. Magistrát tento postup odůvodnil nepřítomností příslušného referenta na pracovišti.
15. Soud k věci uvádí, že právo nahlížet do spisu je účastníkovi řízení zaručeno po celou dobu řízení, a to i poté co je řízení již pravomocně ukončeno (§ 38 odst. 1 správního řádu *in fine*). Jelikož právo nahlížet do spisu má pro účastníka řízení široký význam, může správní orgán odepřít účastníkovi řízení, či jiné osobě dle § 38 odst. 2 správního řádu právo nahlížet do spisu jen ze zákona vymezených důvodů. Odepřít nahlížení lze v případě, pokud spis či jeho část obsahuje utajované informace, či neprokáže-li tzv. jiná osoba ve smyslu § 38 odst. 2 správního řádu právní zájem nebo jiný vážný důvod, pro který žádá do spisu nahlédnout, nebo tehdy, došlo-li by nahlédnutím k porušení práva některého z účastníků, dotčených osob či by došlo k zásahu do veřejného zájmu. Možnost odepřít nahlížení do spisu lze navíc dovodit z některých objektivních důvodů, konkrétně v případě, že daný spis není u správního orgánu přítomen trvale, tedy například, byl-li již skartován dle zákona č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě, a tedy již neexistuje (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2016, č. j. 2 As 240/2015-70, bod 24).
16. V rozsudku NSS ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Afs 1/2011-82) je pak mj. uvedeno, že „*předchozí domluvou ohledně termínu jednání by jistě byl ušetřen čas zástupkyni stěžovatelky i pracovnícím správce daně, které by se na nahlížení do spisu mohly náležitě připravit (např. shromáždit veškeré požadované spisy do jedné kanceláře, nedomlouvat si jiná jednání na tento den), čímž by nepochybně došlo k efektivnějšímu využití času všech zúčastněných subjektů*“. Nelze však toto doporučení vykládat natolik široce, aby v jeho důsledku mohlo být účastníkovi řízení odepřeno právo nahlížet do spisu.

Soud však k věci rovněž uvádí, že správní orgán je jistě oprávněn svou činností zorganizovat a stanovit mimo jiné například úřední hodiny či pravidla pro nahlížení do spisu. Jedná se však vždy pouze o vnitřní organizační systém, který nesmí být v rozporu se zásadou dobré správy a součinnosti s účastníky řízení.

17. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce se dne 21. 9. 2018 dostavil ke správnímu orgánu k nahlédnutí do spisu. Žalobci bylo sděleno, že referent, který projednává přestupek, již není na pracovišti a spisy má uzamčené dle zákona o ochraně osobních údajů a není možné se ke spisu dostat. Z tohoto důvodu nebylo možné poskytnout žalobci nahlédnutí do spisu.
18. Dle názoru soudu v posuzovaném případě nebylo postupem správního orgánu I. stupně žalobci odepřeno nahlédnutí do spisu ve smyslu § 38 odst. 2 správního řádu. Vzniklou situaci nelze takto posuzovat, neboť žalobce si nahlížení do spisu nedomluvil předem s dostatečným časovým předstihem tak, aby mohl být spis připraven k nahlížení. Osobní přítomnost pověřeného pracovníka (referenta přestupkového oddělení) u nahlížení není nezbytná a může jej v den, kdy mělo nahlížení proběhnout, zastoupit jiný pracovník správního orgánu. Rozhodující tedy není skutečnost, že referent přestupkové oddělení (oprávněná osoba, která vede řízení o přestupku), nebyl na pracovišti, ale to, že si žalobce nahlížení do spisu nedomluvil předem. Soud k věci dále uvádí, že žalobce si mohl v následujících dnech nahlédnutí do spisu předem domluvit. Z obsahu správního spisu pak neplyne, že by mu nahlédnutí do spisu nebylo umožněno, přičemž to ani žalobce netvrdil. Soud jen pro úplnost uvádí, že i v případě nahlédnutí do spisu Krajského soudu v Brně je třeba si nahlížení do spisu ve vlastním zájmu domluvit předem na konkrétních telefonních číslech s minimálně jednodenním předstihem, a to dokonce včetně přesného času, kdy se k nahlížení hodlá dostavit. v opačném případě se může stát, že spis nebude možno bezprostředně zajistit a nahlédnutí bude umožněno až v jiném termínu. Soud tedy neshledal námitku žalobce důvodnou.

V. Závěr a náklady řízení

19. Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že postup žalovaného nevybočil z rámce zákonem stanovených právních hledisek, v odůvodnění rozhodnutí jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z uvedených důkazů. Skutkový stav věci byl tedy zjištěn v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Soud neshledal ve správním řízení žádná procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.
20. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
21. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné

úřední činnosti
a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

22. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 20. prosince 2021

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.